

המחומש הכפול (הפנטגרם הכפול)

המחומש הכפול הוא קריאה ייעודית להתבוננות במערכות יחסים וחקירתן. הפריסה שוטחת בפנינו גורמים מגוונים שלהן השפעה רבה על מערכת היחסים שנוקמת בין שני צדדים: מעסיק ומועסק, אב ובת, אישה ובעל, בני זוג, שני אחים ועוד. בנוסף ניתן גם להסתכל על "קשר" בין בעל עסק ובין העסק שלו, כך שניתן להתבונן באינטראקציה בין שני גורמים ולא דווקא בין אנשים בלבד.

נוכל להתבונן בבעיות ומקורותיהן, לבחון פערים ונקודות חיבור ולהסיק מסקנות. התוויה אחת שיש לשים לב אליה היא שעלינו לבצע את הקריאה רק בין שני גורמים שיש ביניהם קשר של לפחות חודש וחצי.. רק אז היחסים אכן נחשבים לקשר של ממש. ההתוויה הנוספת היא שמומלץ לבצע את הפריסה הזאת אחרי קריאה קלטית שחושפת את הנושא כולו ואת המצב הנרחב של השואלת לגבי נושא השאלה. אם מדובר בבן זוג, מוטב אולי לבצע פריסה קלטית לגבי הזוגיות, ובמפגש אחר לגעת ברזולוציות מעמיקות יותר של הקשר באמצעות המחומש הכפול.

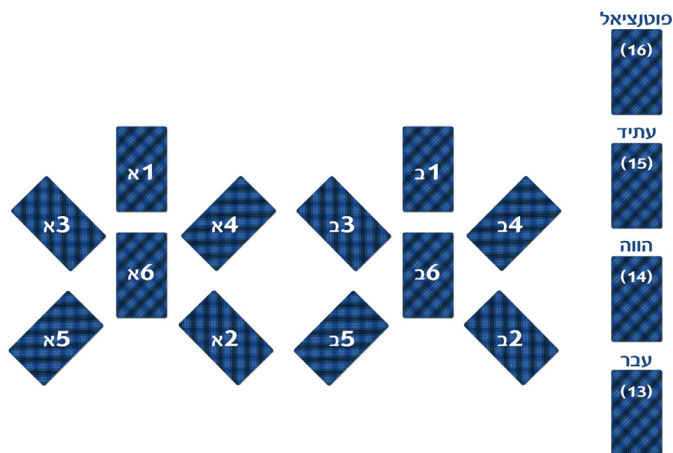
מהלך הקריאה:

בצד שמאל אנו נציב את הקלפים הקשורים בצד א' – השואלת שלנו, ובצד ימין את הקלפים הקשורים בצד ב'. לרוב נעדיף להציב את האישה בצד שמאל אם מדובר בזוג.

שלב הערבוב:

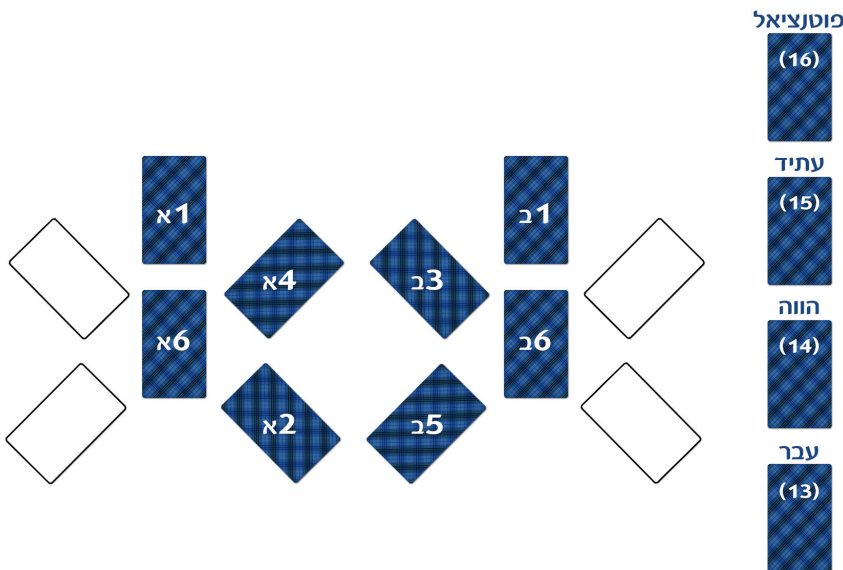
לאחר שהחלטנו על נושא הקריאה, אני מערבב את הקלפים: בהתחלה אני "מנקה" אותם, מבצע ערבוב ראשוני מבלי לחשוב על דבר. בשלב השני של הערבוב אני מבקש מהקלפים לפרוס בפניי את מערכת היחסים בין השואלת לבן זוגה. לאחר הערבוב אני מעביר לידי השואלת את החבילה על מנת שהיא תערבב. לאחר-מכן היא מחזירה לי את החבילה, ואני "נועל" אותה על-ידי הנחת יד על "ראש" החבילה ומבקש מהשואלת לחצות אותה. במקרה שמגיעים שני בני הזוג לקריאה זוגית מהלך הערבוב ישתנה מעט: לאחר הערבוב שלי אתן לאישה לערבב, אחר-כך לבן הזוג. כשאני אקבל את החבילה בחזרה מבן הזוג, אבצע "נעילה" ואתן לאישה לחצות.

שלב הנחת הקלפים במקום:

ישנם שישה קלפים בכל פנטגרם: חמישה קודקודים ומרכז. אני מניח ראשית את 1א ואחריו את 1ב, את 2א ואחריו את 2ב וכן הלאה עד לקלף האחרון 6א ו6ב. המחומש הכפול יוצר בעצם קווי מתאר כלליים ביותר של דמויות בעלות שתי ידיים (הקלפים הצדדיים העליונים), שתי רגליים (הקלפים הצדדיים התחתונים), ראש (שני הקודקודים העליונים) ולב (שני קלפי המרכז). בנוסף יש לנו עוד ארבע קלפים הניצבים בטור מימין. אנו מציבים אותם מלמטה למעלה והם מייצגים את העבר, ההווה, העתיד והפוטנציאל.

לאחר מכן אני מסיר מהקריאה ארבעה קלפים: את שני הקלפים החיצוניים בכל צד: קלף 3א ו-5א, וקלף 2ב ו4ב ("יד" ו"רגל" מכל צד). אני עושה זאת כיוון שהם חושפים מידע שלא קשור ישירות לפריסה, מידע העוסק בגורמים נוספים שמשפיעים על כל צד כמו קריירה ולימודים, אך מסיחים את דעתנו מן הבעיה העיקרית.

משמעות הקלפים:

ה"רגליים" של שני הצדדים (2א 5ב) מייצגות את הבסיס עליו הם עומדים, או ליתר דיוק מראה לנו על מה הם מרגישים שהם עומדים. זהו ייצוג של העמדה הסובייקטיבית של השואל לגבי מיקומו בקשר. ייתכן שהוא "עומד" על קלף קשה יחסית, כמו שלוש חרבות למרות שבמציאות הצד השני רוצה להציע נישואים. יכולות להיות לכך המון סיבות: אולי הוא מגיע עם מטען פסיכולוגי בעייתי, אולי הצד השני לא מביע אהבה בדיבור או במעשים. אנחנו נחפש את הסיבות לפער בין התחושה לבין המציאות.

ה"ידיים" (4א 3ב) מראות לנו איך השואלים פועלים ומתנהלים: עד כמה הם יוזמים, מעניקים מתנות, מניעים את הקשר קדימה, או אולי להיפך – עד כמה הם פסיביים או מלאי התנגדויות.

מה שהשואלת "עושה" צריך גם "להתאים" לבסיס עליו בן הזוג עומד. עלינו לבדוק איך הוא מקבל את הפעולה שלה, והאם יש כאן פער או התאמה? אם היא נפלאה אליו ומעניקה

לו יחס חם ומעריך, האם הוא רואה את המעשים הטובים כאקט אוהב או כאקט מלחיץ? כאן כבר ניתן להתחיל לראות את האינטראקציה בין השניים: בין "הידיים" וה"רגליים" של שני הצדדים.

ה"ראשים" (וא וב) של שני הצדדים מייצגים את האמירות והביטוי המילולי שלהם. נובל לבדוק מה היא אומרת ובמקביל מה בן זוגה אומר. כך נבין האם יש תקשורת קולחת, מדויקת ונכונה ביניהם. כמובן שנצטרך להשוות בין המילים למעשים ולראות ששני האלמנטים הולמים וחופפים. ייתכן שהשואלת תצטרך "ללמד" את בן הזוג לדבר ולהתבטא נכון יותר, או להיפך.

ה"לבבות" (6א ו6ב), כמו בחיים, הם אולי החלקים החשובים ביותר, שכן הם מבטאים את מה שבאת שוכן בלב השניים. הלב יכול לתאר מה הם מרגישים זה כלפי זה או לחילופין, מה "יושב להם על הלב". העניין הוא גם תלוי זמן, ומובן שבמערכת יחסים ארוכת שנים צוברים יותר מטענים; גם אם יש אהבה גדולה עדיין יכול לצוץ קלף כמו שלוש חרבות, ואין זה אומר שהאהבה לא קיימת. לכן אנחנו נתייחס באופן שונה למיקום זה לפי אורך הקשר המדובר.

קלף העבר (13) מייצג את העבר המשותף של השניים ומהווה רקע לקריאה.

קלף ההווה (14) מציין את נקודת הזמן הנוכחית ואת המצב הנוכחי.

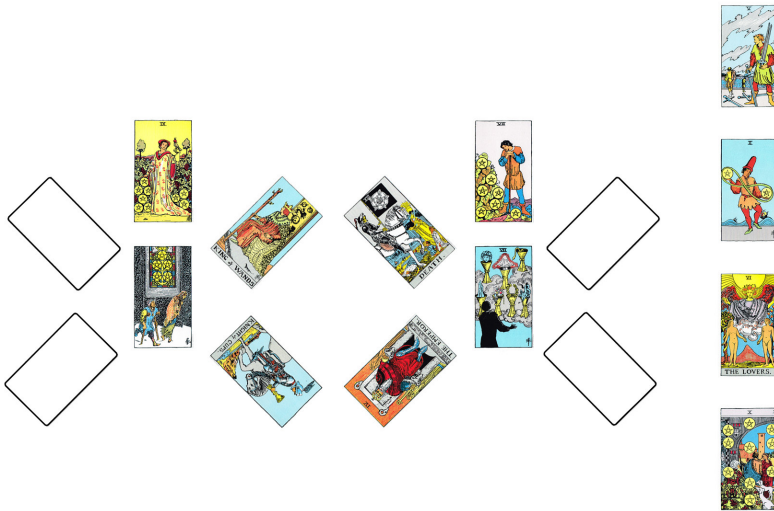
קלף העתיד (15) מראה לנו לאן הקשר הזה מתקדם.

קלף הפוטנציאל (16) מרמז על הסיכוי להידוק הקשר ולביסוסו מחד, ועל הגורמים הנחוצים להצלחת הקשר, מאידך.

אנחנו נסנכרן את כלל המידע לאחר שנעבור על כל הפרטים וננסה לבדוק היכן מצויות הנקודות המשמעותיות לעבודה משותפת. אולי השואלת צריכה להביע את עצמה נכון יותר, אולי היא צריכה לשנות את תפישתה, אולי היא צריכה לבקש באופן ברור יותר מבן זוגה דברים שהיא רוצה לשמוע ולקבל ממנו. ישנן הרבה אפשרויות והכול תלוי באינפורמציה שנקבל.

פריסה לדוגמה

השואלת שהגיעה אלינו רוצה הבהרה לגבי יחסיה עם אביה. היו ביניהם יחסים קרובים אבל מורכבים. לאורך השנים אביה דאג לכל צרכיה, אך ככל שהיא התבגרה (היום היא כבר אישה בוגרת בת 33) הם הלכו והתרחקו בעיקר לאור חוסר שביעות הרצון של האב מבחירותיה המקצועיות של בתו, שנוטה לאומנויות ולתחום הרוח. אלו תחומים שהאב רואה כ"לא רציניים" וחסרי טעם בעולם הקפטיליסטי התובעני של ימינו. חשוב לו מכול שהיא תסיים את התואר האקדמי שלה, אך גם בלי קשר לכך, התקשורת ביניהם לא פשוטה.

ה"רגל" עליה עומדת השואלת, המקום שבו היא מרגישה שהיא עומדת בקשר עם אביה, מיוצגת על-ידי **אביר הגביעים.** הקלף מעיד על קושי לממש את הציפיות שלה מהקשר. היא רוצה שדברים מסוימים יתרחשו, אולי היא מצפה שהוא יזמין אותה יותר לבילויים משותפים, אולי שיעניק לה דברים מסוימים שהיא רוצה או צריכה, אבל היא לא יוזמת את הדברים ומחכה שהם יתממשו מבלי שתיזום. עם זאת נוכחות של קלף אביר הגביעים מראה שדווקא כשהאב כן מממש, קשה לה לקבל את הנתינה. אולי היא חוששת שמדובר ב"עסקה" בעייתית שתדרוש ממנה לעשות הקרבות שאינה מעוניינת לבצע.

ה"יד" מיוצגת על-ידי **מלך המטות** שמשקף את העשייה של השואלת. מלך המטות מראה על "פרץ" רגשות מסוים כמו כעס או השתלחות. זוהי תגובתיות שמאפיינת יחסי ילד-הורה, שכן הורה יכול במידת מה "לספוג" כעס או פרצי רגש מהילד שלו. המלך אינו מאוד עקבי, כך שיתכן שההתנהלות של השואלת אינה עקבית, שישנם "פרצי" אנרגיה, התחלות לא ממומשות. נראה שהקשר הזה לא "מתבגר", וקשה לשניים להתנהל כמו הורה וילד – מבוגרים.

ה"רגל" של האב, המקום בו הוא מרגיש שהוא עומד, מיוצגת על-ידי **קלף הקיסר.** האב מתבונן בקשר מנקודת מבט "מנהלת". הוא מרגיש שהכול כשורה: "הבת חיה, מתפקדת, לקחתי אותה לארוחה בשבת. סימנתי וי". הוא גם מצליח "לספוג" את ההשתלחות של הבת מדי פעם בפעם. הוא רואה את עצמו כמחנך אחראי, ולא מתבונן בדברים מנקודת מבט רגשית. מבחינתו אין בעיה של ממש בקשר, כל עוד הכול "מתפקד".

ה"יד", העשייה של האב, מיוצגת על-ידי **קלף המוות.** נראה שאין עשייה ממשית מצידו. בעיקרון קלף המוות אמור להיות ספונטני וזורם, אך לטענת השואלת זה לא כל כך בא לידי ביטוי במעשים כלפיה. יכול להיות שהקלף מעיד על כך שהאב "לא מתעכב" על סוגיות מסוימות ומטענים שקיימים בקשר, מטענים שהיא עדיין חווה. אם נסתכל על המהות הבסיסית והפשוטה של קלף המוות ניגע בזווית ראייה נוספת: יכול להיות שנושא המוות הוא העניין שמעסיק את האב, וכל שהוא עושה – הוא עושה מתוך מחשבה על המוות, ועל השאלה איך תסתדר בתו לאחר מותו. לפיכך הוא אינו משקיע מספיק בחיים עצמם, בהנאות החיים.

בעת נשווה בין שני "הראשים" המסמלים את התקשורת המילולית: **השואלת מיוצגת על-ידי תשעה מטבעות והאב על-ידי שבעה מטבעות**. נראה שהיא מביעה את עצמה בצורה יפה ומנומסת, בעוד שהוא מביע בעיקר את אי שביעות הרצון שלו ואת העובדה ש"אין לו מה לעשות בעניין בחירותיה של הבת".

ב"לב" שלה יושב הקלף חמש מטבעות, כלומר יש פער גדול בין התקשורת הנעימה שהיא מביעה לבין הצער שהיא חשה בתוכה. **ב"לב" שלו יושב הקלף שבעה גביעים** שמבטא את החלום שלו, הרצון שהיא תתנהל בהתאם לחלומו. בנוסף הקלף מראה שבלבו יש אופטימיות מסוימת שאולי לא מתיישבת עם התפישה שבלבה, לפיה הקשר ביניהם שבור במידת מה. יכול להיות שאם השואלת פשוט "תעמיד פנים" שהיא מעניקה לאביה את הגושפנקא, את האישור שהוא מחפש, והוא יוכל "לסמן וי" על לימודים אקדמיים למשל, הוא יהיה רגוע, והיחסים ישתפרו.

בקלף העבר אנחנו רואים את היחסים הקרובים שהיו כפי שהם משתקפים בקלף **עשרה מטבעות** המייצג הרמוניה ויחס משפחתי הדוק.

קלף ההווה מיוצג על-ידי הנאהבים. אולי ישנה החלטה שהיא צריכה לעשות. יש צורך בכיוון מוגדר. האם "להוציא" את האב מהחיים? האם להתפשר?

קלף העתיד מיוצג על-ידי קלף דומה מאוד לנאהבים, שני מטבעות. ישנה תקיעות שלא נפטרת, הססנות וצורך לשחרר משהו. השואלת צריכה לקחת יוזמה ולנהל את הקשר באופן כלשהו.

קלף הפוטנציאל הוא חמש חרבות. הפוטנציאל תלוי ביכולת של השואלת לעשות בחירות: להתנתק מהאב, לספר דברים מסוימים ולהסתיר דברים אחרים, להיכנס לעימות – לבחור בדרך מסוימת.

בסופו של יום יש כאן קשר עם אב לא גמיש. והאפשרויות הן מאוד מסוימות בסיטואציה הזאת. צריך להחליט מהם חוקי הקשר, ולעשות את ההחלטות שישחררו את השואלת לחיות חיים שלווים וחופשיים. עליה להחליט אם היא נשארת בקשר הזה, ניתקת מהאב, או אולי פשוט "נותנת לו את מה שהוא רוצה" ומעמידה פנים שהיא סיימה את התואר ושהכול כשורה, גם אם מדובר בשקר לבן, ייתכן שזה שקר שיעניק לה מעט שלוה.